

ДО

PEFC International

1215 Женева 15, Швейцария

e-mail: info@pefc.org, tymrak@tj-consult.com

КОПИЕ

PEFC България

e-mail: pefc.bg@gmail.com

ФИНАЛНО СТАНОВИЩЕ

Относно: Проект на „Критерии и индикатори за устойчиво управление на горите в България“ към стандарт “PEFC BG ST 1002:2017”

УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА,

След приключване на обществените консултации по проекта за „Критерии и индикатори за устойчиво управление на горите в България“ към стандарт “PEFC BG ST 1002:2017”, прочетохме внимателно отговорите на сдружение „PEFC-България“ по повод нашите предложения за подобряване на проекто-стандарта. В тази връзка долуподписаните организации бихме искали да изразим следното общо становище от името на Коалиция „За да остане природа“:

Всички наши становища и предложения до „PEFC-България“ имаха за цел да подпомогнат развитието на стандарт, който да позволява ефективно прилагане на общоприетите пан-европейски критерии за устойчиво управление на горите при сертифициране на горските стопанства. Повечето наши предложения бяха отхвърлени, което ни дава основание да потвърдим първоначалната ни позиция, че в този си вид завършеният проекто-стандарт на „PEFC-България“ **не може да гарантира извършването на обективна и качествена оценка доколкото е устойчиво и отговорно управлението на дадено одитирано горско стопанство и доколкото продуктите от това стопанство са произвеждани и добивани по обществено приемлив и природосъобразен начин.**

В резюме, нашето становище се базира на следните аргументи:

1. Необходима е пълна ревизия на индикаторите в проекто-стандарта, тъй като 1/4 от всички 99 индикатори (виж табл. 1) не гарантират изпълнение на съответните критерии за устойчивост¹ и не съответстват на общите изисквания в международния PEFC-стандарт за яснота, целенасоченост и проверимост. Много

¹ Това се дължи до голяма степен на факта, че много от индикаторите в проекто-стандарта са неправилно взаимствани от индикаторите към пан-европейските критерии за устойчиво управление на горите. Последните обаче са разработени по начин, който да позволява периодично проследяване на тенденции в състоянието на горите в Европа с цел оценка на прогреса към устойчивото им стопанисване. Това ги прави неприложими за оценка начина на управление на едно сертифицирано горско стопанство, базираща се основно на преглед на документи и теренни проверки.

критерии включват единствено индикатори, изискващи формални документални проверки, но не и проверки дали необходимите мерки за изпълнение на съответния критерий се прилагат на практика. Използването на специализирана лесоустройствена терминология прави стандарта трудно разбираем за широката общественост.

2. Необходимо е включването на повече наднормативни изисквания към настоящите 11 от общо 99 индикатора (виж табл. 1), доколкото нашият опит показва, че законовите разпоредби не са достатъчни за гарантиране природосъобразното стопанисване на горите в България. Не виждаме причина в проекто-стандартът да не бъдат включени предложените от нас конкретни, научно-обосновани и проверими (т.е. измерими) изисквания за проучване, мониторинг и опазване на редките и застрашени от изчезване горски видове и техните местообитания, както и ценни екосистеми и биотопи като крайречните гори, горите във фаза на старост и др. Текущият проект реферира единствено към нормативните изисквания за наличие на общи данни за биоразнообразието в горите.

Табл. 1. Качество на индикаторите към 6-те критерия за устойчиво управление на горите в България на PEFC-България

Брой индикатори, включващи съществуващи нормативни изисквания	Брой индикатори, които са неясни, нецелесъобразни или сложни като терминология	Брой индикатори, включващи наднормативни изисквания
60	28	11
	1.2.1, 1.2.3, 1.3.2, 1.3.3, 1.3.4, 1.4.3, 1.5.2, 2.6.4, 3.4.1, 4.1.1, 4.1.3, 4.2.1, 4.3.1, 4.3.2, 4.4.1, 4.6.3, 4.7.1, 4.7.2, 4.7.3, 4.8.1, 5.2.3, 5.4.3, 6.2.1, 6.2.2, 6.3.1, 6.5.1, 6.5.3, 6.7.2	2.6.2, 3.1.3, 3.2.2, 5.1.3, 6.1.3, 6.4.1, 6.5.2, 6.6.2, 6.6.3, 6.7.1, 6.8.2, 6.8.4, 6.11.1

3. Ключова предпоставка за допускането на субективни оценки и дори прикриването на големи несъответствия спрямо изискванията на проекто-стандартта представлява опцията за „частично съответствие“ при повечето индикатори. В повечето случаи няма ясни условия или конкретни прагове за оценка кога съответствието е „частично“, което позволява и по-големи несъответствия да бъдат оценявани като „частични съответствия“ (напр. индикатори 1.2.1, 1.5.1, 2.2.1, 2.2.4, 2.5.1, 2.5.2, 2.6.2, 3.1.1, 3.2.2, 4.1.1, 4.1.2, 4.1.3, 4.3.1, 4.4.1 и т.н.).
4. Необходими са още усилия за адекватно транспониране на специфичните изисквания за устойчиво управление на горите от международния PEFC-стандарт в националния проекто-стандарт. И в последния драфт на стандарта част от международните изисквания все още или не са транспонирани или са непълно отразени в стандарта на „PEFC-България“, като например индикаторите от международния стандарт: 5.1.2, 5.1.8, 5.1.10, 5.1.12, 5.4.1, 5.4.2, 5.4.4 и др.

За Да Остане ПРИРОДА ®

Въз основа на горното, заявяваме, че не подкрепяме прилагането на така разработения стандарт на „PEFC-България“. Считаме, че е необходимо съществено преработване на проекто-стандарта, така че да се защити оптимално високия обществен интерес в България за по-отговорно управление на горите с оглед техните както стопански, така и ключово важни природозащитни, рекреационни и социални функции.

С уважение:

Дата: 01.02.2019, София

Румяна Иванова

(Изпълнителен директор на Българска Фондация Биоразнообразие)

Веселина Кавръкова

(Директор на WWF България)

Андрей Ковачев

(Член на УС на СДП Балкани)

Тома Белев

(Председател на Асоциация на парковете в България)

От името на Коалиция „За да остане природа“

В коалицията „За да остане природа в България“ членуват Асоциация на парковете в България, Българската асоциация за алтернативен туризъм, Българското дружество за защита на птиците, Българското дружество по фитоценология – 2001, Българска федерация по катерене и алпинизъм, Българска федерация по спелеология, Българската фондация „Биоразнообразие“, Грийнпийс България, Екологично сдружение „За Земята“, Информационния и учебен център по екология, Народно читалище „Бъдеще Сега“, Сдружение „Агролинк“, Сдружение „Байкария“, Сдружение „Белият бряг“, Сдружение за дива природа – БАЛКАНИ, Сдружение „Природа назаем“, СНЦ „Зелени Балкани“, Сдружение „Природен Фонд“, клуб UNESCO към Студентски съвет на СУ „Св. Кл. Охридски“, Софийско гражданско сдружение „Щастливеца“, гражданска група „Да спасим Иракли“, „Граждани за Рила“ и WWF Дунавско-Карпатска програма България. Коалицията е подкрепена от още над 50 организации, групи и инициативи. <http://forthenature.org>